

BÚCSÚ DR. KÖRMENDY BÉLÁTÓL

(1934–2016)

Szomorú szívvel vettük a hírt, miszerint az állatorvosi bakteriológia, különösen pedig a mycobacteriológia nemzetközileg elismert egyénisége, DR. KÖRMENDY BÉLA, az MTA doktora, életének 82. évében, türelemmel viselt súlyos betegsége következtében, 2016. április 1-én elhunyt. Hamvaitól, családjá, barátai és kollégái április 22-én, a Pasaréti Páduai Szent Antal templomban tartott szentmise keretében vettek búcsút, majd a hamvakat a család szülővárosában, Gyulán, a Józsefvárosi temetőben helyezték örök nyugalomra. A példamutató emberi és szakmai életút elmúlása arra indít, hogy róla és munkásságáról, mint volt intézeti pályatársról és kollégáról, a magyar állategészségügyi diagnosztikai szolgálat akkori „aranycsapatának” kiemelkedő egyéniségéről a *Magyar Állatorvosok Lapja* hasábjain megemlékezzünk.

Szeretett kollégánk az 1957-ben szerzett állatorvosi oklevelet, és 6 év gyakorlati tapasztalatával, valamint a további szakmai fejlődés és tanulás vágyával 1963-ban lépett be a magyar diagnosztikai szakemberek „alma materébe”, az akkori Országos Állategészségügyi Intézetbe, ahol 33 évig, a gümőkór és a brucellózis elleni védekezés járványtani és diagnosztikai feladatait előbb az Antigen és Gümőkór-, majd a Bakteriológiai Osztályon hűséggel és magas színvonalon látta el.

A diagnosztikai kötelezettségein messze túlmenően, 1974-ben elkészítette kandidátusi értekezését a *Brucella*-baktériumok biotípusairól, majd 1992-ben védte meg MTA doktori disszertációját a szarvasmarha-paratuberkulózis kórfejlődéséről. Mindkettő a maga idejében jelentős, hézagpótló munka volt. Speciális szakértelmének elismeréseként, 1970–1995 között a mycobaktériumok és a *Brucella*-baktériumok nemzetközi referenciaközpontját vezette, s végezte és irányította a magyarországi állatállományok gümőkór-mentesítésére és a paratuberkulózis diagnosztikájára irányuló laboratóriumi vizsgálatokat, közben pedig az országos hálózatokkal rendelkező intézet Bakteriológiai Osztályának is vezetője lett. Ezen feladatkörben az osztály vizsgálati spektrumát szélesítve, ugyancsak magas nemzetközi szinten tett eleget. Tudományos közleményeinek száma meghaladja a 150-et.

A 16 évvel később megjelent, *A gümőkór az állatorvos szemével* c. könyvében kedves barátunk és kollégánk, KÖRMENDY BÉLA, mint az állatorvosi mycobacteriológia nemzetközileg kiemelkedő tudós szakembere, a gümőkórra, különösen pedig ennek egyik forrását képező szarvasmarha-gümőkórra vonatkozó, négy évtizedes tapasztalatait foglalta össze. Ezek értékét és a betegség tanulmányozásában szerzett nemzetközi elismertségét leginkább jelzi, hogy másfél évtizeden át az ENSZ Nemzetközi Egészségügyi Szervezete (közismerten: a WHO), Gümőkór Szakbizottságának is tagja volt.

Ezen felül hazai és nemzetközi együttműködésben, illetékes orvosokkal és állatorvos kollégákkal összefogva több, az emberre és állatra egyaránt veszélyes kórokozóval is igen eredményesen foglalkozott: 1968-ban pl. 6 hónapon át Mongóliában, nemzetközi expedícióban segítette és végezte az ottani – nem mindig veszélytelen – állatorvosi diagnosztikai (pl. a lovak takonykórjának kimutatására irányuló) munkát. Munkája során több mint 10 európai és amerikai, valamint fejlődő országbeli laboratóriummal tartott fenn mintegy három évtizedes, igen gyümölcsöző kapcsolatokat. Emellett részt vett az Állatorvos-tudományi Egyetem és az ELTE hallgatóinak oktatásában, a posztgraduális képzésben, valamint doktori értekezések és diplomamunkák irányításában.

A már említett, kandidátusi és MTA doktori disszertációin túlmutató gyakorlati eredményeként, munkásságával elévülhetetlen érdemeket szerzett a hazai szarvasmarha-állományok akkori két legfontosabb zoonotikus betegségétől, a brucellózistól és a gümőkórtól való mentesítésében is.

A több évtizedes kitartó, megalkuvásoktól mentes munkában és küzdelemben tanúi lehettünk lényeglátásának, a szakmai érvek mögött az emberi tényezőket is mindig figyelembe vevő tapintatának és feltétlen igazságszeretetének, amelyet akkor is kinyilvánított, ha ez számára, az adott helyzetben, káros lehetett. Tudását, tapasztalatait szívesen osztotta meg a gyakorlatban és a szakigazgatásban dolgozó kollégákkal és más szakemberekkel, segítve őket a jól megalapozott, felelősségteljes döntésekben, amelyekért nevét évek, sőt évtizedek múltán is, hálásan emlegetik.

A szakmai teljesítmények mellett KÖRMENDY BÉLA DR. emberségből is példát mutatott! A családi gyökerekből sarjadó, majd saját életében sokszorosán megerősített hitét, tiszta szívét, széles körű műveltségét és hazafiságát mindenki megtapasztalhatta, aki rövidebb-hosszabb időre vele munkatársi vagy baráti kapcsolatba kerülhetett. Nem véletlen, hogy a későbbiekben tagja lett jeles társadalmi szervezeteknek: pl. a *Keresztény Értelmiségi Szövetségének* (KÉSZ), s a *SZÁZAK Tanácsának*. KÖRMENDY BÉLA DR. a feleségével, Erzsébet asszonnyal létrehozták

a *Tóth Ilona Emlékdíj és Emlékérem Alapítványt*, amely díjat – kiemelkedő teljesítményük és TÓTH ILONA emlékéhez méltó személyiségük alapján – a Kuratórium évente egy-egy Kárpát-medencei szigorló orvosnak ítélte oda és adta át ünnepélyes keretek között. Az 56-os forradalom szellemiségének ápolásában végzett tevékenysége elismeréseként DR. KÖRMENDY BÉLÁNAK a SZIE Állatorvos-tudományi Karának Baráti Köre 2009-ben a *Tatay Zoltán Emlékérmét* ítélte oda és adta át.

KÖRMENDY BÉLA DR. a fontos szakmai és társadalmi feladatokra mindig komoly figyelmet fordított, de eközben sem mulasztotta el, hogy mindenkori munkatársainak jó közérzetére ügyeljen, és munkájukat kellő megbecsülésben részesítse. Ha kellett, kiállt értük és az igazságért a magasabb vezetőkkel szemben is.

Emlékét és példáját szeretettel és nagyrabecsülés-sel őrizzük szívünkben.

A munkatársak, pályatársak nevében:

**Nagy Béla
az MTA r. tagja**